

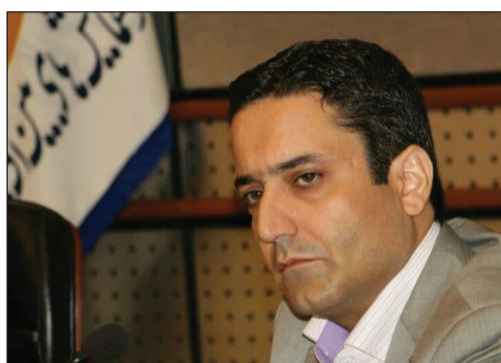

جراحی نظام پولی و ارزی

تا سال ۱۳۹۹، قیمت نفت خام در نشریه بین‌المللی پلتس و قیمت در کشورهای خلیج فارس، مبنایی بوده برای محاسبه نرخ خوراک پالایشی‌ها؛ همچنین در سال ۱۳۹۹ قیمت خوراک براساس نرخ صادراتی نفت خام و ميعانات تدوین و ابلاغ می‌گردید. اما به موجب فرمول جدیدی که برای محاسبه نرخ خوراک پالایشی‌ها در سال جاری تعیین شد به نظر می‌رسد که محاسبه نرخ خوراک با ضریب خطای زیادی همراه باشد.

دکتری تخصصی مالی بین الملل

علی ملکی

در سازمان همکاری‌های شانگهای می‌تواند از مزایای آن بهره مند گردد.

با ملاحظاتی فوق پیشنهاد می‌گردد ایران طی سه اقدام کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت نظام پولی و ارزی خود را با پشتوانه و ترکیبی از ذخایر طلا و یوان به ارز جهانروا چین میکوب نماید یعنی هر واحد ارز ایران با مقدار مشخص و ثابتی از یوان قابل مبادله باشد.

حالا چرا از این تغییر به عنوان جراحی یاد شده است؟ چرا که یک جراحی نیازمند متخصص توانمند و با جسارت که با تشخیص درست و در زمان صحیح عمل را انجام دهد و از سوی دیگر عمل جراحی نیازمندی‌های مراقبت‌های ویژه قبل و بعد از عمل جراحی می‌باشد که حتی مراقبت‌های بعد از جراحی نیازمند حوصله و ظرافت‌های خاص می‌باشد. حال در پیشنهاد فوق، بایستی اقدامات سه گانه در نهایت شفافیت و پاسخگویی و با اراده ای راسخ، تصمیم گیری و اجرا شود.

در گام اول و در اقدام کوتاه‌مدت، بانک مرکزی به منظور جذب و کنترل نقدینگی پلتفرمی هوشمند و با بهره‌گیری از فناوری بلاک چین و هوش مصنوعی و با رویکرد تأمین مالی جمعی خرد (Crowdfunding) ایجاد نماید که در آنجا به عرضه هر واحد سرمایه‌گذاری با پشتوانه یک یوان بطور مثال برابر با پنجاه هزار ریال اقدام نماید. در این بستر

تورم از دیرباز گریبانگیر اقتصاد ایران بوده و هم اکنون وجود آن در تمامی لایه‌های زندگی و معیشت مردم نمایان است. از سوی دیگر تحریم‌های ظالمانه بین‌المللی این درد را در اقتصاد چندین برابر نموده است. حال چاره چیست؟ در این نوشتار نگارنده با بهره‌گیری از ابزارهای کلاسیک و نوظهور پیشنهادی را برای جراحی نظام پولی و ارزی با پیش فرض و الزام شفافیت و پاسخگویی در تمامی سطوح اجرایی آن ارائه می‌نماید. از یکسو در عرصه بین‌المللی، آمریکا و متحدانش در غرب در طی سالیان طولانی با اعمال تحریم‌های مغرضانه و بدعهدی‌های مکرر ملت ایران را در مضیقه‌های معیشتی فراوان قرار داده اند که همچنان ادامه دار است و از سوی دیگر ایران با اتخاذ راهبرد استراتژیک در همکاری بلند مدت با چین قرار است که طی ۲۵ سال چهارصد میلیارد دلار سرمایه‌گذاری جذب نماید. حال این شریک استراتژیک ایران دارای چه ویژگی‌هایی است که بتواند برای بلند مدت قابل اتکا و تعامل پایدار باشد.

چین به عنوان دومین اقتصاد قدرتمند دنیا به سرعت در حال تبدیل شدن به قدرت اول اقتصادی دنیاست در حالیکه آمریکا و اتحادیه اروپا با چاپ و تزریق تریلیون‌ها دلار و یورو به اقتصادشان برای خروج از رکود ناشی از همه گیری کرونا، با تورم و تبعات آتی آن در اقتصادهایشان مواجه هستند. همچنین چین با استفاده از فناوری‌های نوظهور مالی، پیشرو در ایجاد ارز دیجیتال بانک مرکزی (CBDC) خود می‌باشد که خود انقلابی در عرصه پرداخت و تسویه‌های بین‌المللی ایجاد خواهد کرد. از یک طرف سلطه آمریکا در سامانه سوئیفت بی اثر شده و از طرفی دیگر پرداخت‌ها و تسویه‌های بین‌المللی که هم اکنون طی چندین روز کاری و با هزینه‌های بالای ارسال و نرخ مبادله انجام می‌گیرد به صورت آبی و با هزینه بسیار ناچیز قابل اجراء است.

چین به عنوان بزرگترین تأمین کننده بازارهای جهان تقریباً در تمامی عرصه‌های تولیدی و خدماتی است که می‌تواند به عنوان شریک تجاری اصلی برای کشور قلمداد شود و همچنین قدرت دیپلماتیک، سیاسی، نظامی و فضای آن نیز در این مجال قابل ذکر می‌باشد که ایران با عضویت

تبدیل نماید. همچنین بانک مرکزی ذخایر ارزی یوان که هم‌اکنون پشتوانه تومان است را با حضور در بازار پولی و ارزی چین (CFETS) مدیریت ثروت نماید. در این مرحله اراده و شجاعت تصمیم گیرندگان، شفافیت و پاسخگویی در تمام مراحل اجرایی و همچنین مراقبت و نظارت‌های ویژه برای حفظ سلامت و استقلال بانک مرکزی برای نگاهداشت دقیق این نظام پولی و ارزی دارای اهمیت فراوان می‌باشد.

در اقدام بلند مدت، بانک مرکزی با رصد هوشمندانه شرایط اقتصاد جهانی و منافع کشور، از واردات و ذخیره طلا به عنوان دارایی استراتژیک کشور استقبال نماید و تسهیلات تعرفه ای و مالیاتی برای واردات طلا در کشور لحاظ گردد. همچنین بانک مرکزی از هم اکنون بایستی بستر فناورانه و هوشمند انتشار ارز دیجیتال بانک مرکزی خود مثلاً e-Toman را فراهم آورد چرا که همزمان دنیا و کشور چین اراده راسخی برای انتشار ارز خود و انجام مبادلات بین‌المللی براین بستر را دارا می‌باشند که در نهایت ایران در موضع منفعلانه قرار نگیرد و به موقع از منافع این فناوری‌ها بهره بگیرد. ارز دیجیتال بانک مرکزی ایران باید دارای ویژگی اخذ مالیات هوشمند و اتوماتیک براساس هر تراکنش را داشته باشد که پایه و اساس شفافیت در عرصه نظام پولی و مالی کشور خواهد بود. همچنین به منظور حرکت کشور به سوی اقتصاد هوشمند همزمان باید بستر اجرایی بهره‌گیری از قراردادهای هوشمند (Smart contracts)، احراز هویت هوشمند (Smart Identity)، دارایی‌های هوشمند (Smart Assets) و همچنین اظهارنظر هوشمند (Smart Voting) فراهم گردد که با سرمایه‌گذاری به موقع و صحیح، اقتصادی سلامت و با ثبات برای جذب سرمایه‌گذاران، کارآفرینان و بازرگانان ایجاد خواهد شد.

حتی فرصت سرمایه‌گذاری در خردترین مقیاس نیز فراهم می‌گردد. ویژگی‌های این پلتفرم می‌تواند اینگونه باشد که در سمت عرضه، به همراه و با نظارت بانک مرکزی بنگاه‌های اقتصادی، سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی اعم از حقیقی و حقوقی که امکان عرضه یوان دارند با رعایت پروتکل‌های احراز هویت و پیشگیری از مصادیق پولشویی می‌توانند حضور داشته باشند و از این بستر تأمین مالی رایلی نمایند. همچنین عرضه می‌تواند تا حد اشباع تقاضا ادامه یابد و محدودیتی برای سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی وجود نداشته باشد. سرمایه‌گذاران در این پلتفرم امکان مبادلات داخلی خواهند داشت و از آنجایی که واحدهای سرمایه‌گذاری دستخوش تبعات تورمی نخواهند بود، سرمایه‌گذاران می‌توانند از آنها به عنوان وثیقه‌های مورد نیاز و یا حتی مبادلات دارایی‌های سرمایه‌ای از پیش مشخص شده استفاده نمایند. همچنین صادرکنندگان می‌توانند بهای کالا یا خدمات خود را از طریق این پلتفرم دریافت نمایند و بازرگانان نیز سرمایه مورد نیاز خود را از طریق عقود اسلامی مبادله و تضمین بانک عامل خود در این پلتفرم بصورت رقابتی تأمین نمایند. در اقدام میان مدت، بانک مرکزی در چارچوب همکاری راهبردی با چین با طرف مقابل نسبت به انتشار اوراق قرضه دولتی با پشتوانه نفت خام و با سررسید ۲۰ یا ۳۰ ساله با ارز یوان مذاکره و اقدام نماید. بطور مثال حجم ۷۷۵ میلیارد یوان و با سررسید ۲۰ یا ۳۰ ساله که اعداد و مکانیزم اجرایی آن در عمل قابل محاسبه دقیق و برنامه‌ریزی است. از سوی دیگر بستر برای حذف چهار صفر پولی مهیاست، که دولت نقدینگی کشور را با نرخ ثابت و محاسبه شده ای مثلاً همان ۵ تومن معادل یک یوان را به تومان با پشتوانه یوان

الزام افشای فهرست زمین و ساختمان به عنوان پیوست در گزارش فعالیت هیات مدیره به مجمع عمومی و فوق العاده چه مزیتی برای سهامداران خرد و حقوقی دارد؟

اولین مزیتی که این مورد می‌تواند برای سهامداران خرد و عمده داشته باشد این موضوع خواهد بود که متوجه می‌شوند شرکت وجوهی را که در اختیار داشته، در سرمایه‌گذاری عملیاتی به کار برده یا سرمایه‌گذاری غیرعملیاتی و غیرمولد؛ ضمن اینکه در مقایسه این گزارش با گزارش‌های سال گذشته، مشخص می‌گردد سرمایه‌گذاری که روی زمین و ساختمان صورت گرفته آیا سرمایه‌گذاری کوتاه مدت بوده یا بلندمدت.

از مقایسه این جداول در سال‌های مختلف می‌توان متوجه شد که کیفیت سود شرکت به چه صورت است و این امر باعث می‌شود سهامداران متوجه شوند باعث می‌شود که شرکت به دست آورده چند درصد آن عملیاتی و چند درصد غیر عملیاتی بوده و اینکه تداوم این سود چه میزان است.

با این اقدام می‌توان به این سوالات پاسخ داد که چند سال این سود با همین منوال ادامه پیدا می‌کند و هزینه منفعت این سرمایه‌گذاری چقدر بوده است؟ آیا اگر هیئت مدیره وجوه سرمایه‌گذاری شده را در راستای انجام عملیات شرکت استفاده می‌کرد به نفع سهامداران است یا اینکه یک سرمایه‌گذاری کوتاه مدت یا بلند مدت املاک انجام داده است.

مشتریان شده است، ضمن اینکه به نظر بنده موضوعی با این درجه اهمیت، باید توسط ناظر اصلی بازار که همانا سازمان بورس و اوراق بهادار است، تصمیم گیری می‌گردید.

به موجب دستورالعمل جدید، آیا شرکت‌ها باید سالانه ارزش روز زمین و ساختمان خود را در صورت‌های مالی قید کنند؟

طبق ابلاغیه و مثال پیوستی که در این ابلاغیه آورده شده، چنین موضوعی ذکر نشده است. مواردی که در این ابلاغیه قید شده است قیمت تمام شده، استهلاک انباشه و ارزش دفتری زمین و املاک است.

آیا این اطلاعات که به صورت کلی در صورت‌های مالی شرکت‌ها قید می‌شود، می‌تواند در خرید و فروش سهامداران اثرگذار باشد؟

بله. این موضوع می‌تواند برای تحلیلگران و سهامدارانی که بر مبنای تحلیل، آن سهم را خریداری کرده‌اند، با اهمیت باشد.

سهامداران متوجه کیفیت سود شرکت خواهند شد و مشخص می‌گردد آیا سود حاصل شده شرکت کیفیت و تداوم دارد یا خیر.

“

یکی از دلایل بسیار مهمی که در یکسال اخیر سبب ریزش فرسایشی بازار شد نوسانات کم قیمت‌ها و در واقع آستانه بالا و پایین قیمت سهام بود. فرسایشی شدن ریزش‌ها در بازار سرمایه باعث می‌شود آن دسته از سهامدارانی نیز که با دید بلندمدت سهمی را خریداری کرده‌اند، دچار وسوسه شده در صف فروش قرار گرفته و سهام خود را به فروش رسانند. بنابراین یکی از اقداماتی که نهاد ناظر می‌تواند در این زمینه انجام دهد، برداشتن آستانه بالا و پایین قیمت سهام یا همان «دامنه نوسان» است.

“

قیمتی برای آن تعیین می‌شد و از فردای اون روز در بازار ثانویه با توجه به عرضه و تقاضا، قیمت خیلی سریع متعادل می‌شد. این در حالی است که برداشتن دامنه نوسان در سهام‌های عرضه اولیه و سایر سهام‌ها موجب می‌گردد که سهام‌داران به جای خرید کورکورانه سهام، سهام شرکت‌ها را بر اساس تحلیل‌های بنیادی و ارزش ذاتی آنها خریداری نمایند، نه بر مبنای صف خریدی که برای سهام‌ها تشکیل می‌گردد.

حذف خرید اتوماتیک عرضه اولیه چه مشکلاتی را برای سهامداران به وجود آورده است؟

یکی دیگر از اقدامات نهادهای ناظر، یکسان‌سازی رویه‌های خرید عرضه‌های اولیه است. متأسفانه در این رابطه نام‌های از سوی شرکت فرابورس برای شرکت‌های کارگزاری ابلاغ شد که حق خرید اتوماتیک سهام عرضه اولیه شرکت‌های فرابورسی را برای سهامداران ندارند.

این موضوع باعث ایجاد یک رفتار دوگانه در خرید سهام‌های عرضه اولیه شده و کارگزاری‌ها و سهام‌داران را دچار مشکل کرده است. متأسفانه این نوع تصمیم‌گیری‌ها باعث سردرگمی سهام‌داران خرد می‌شود. کاش مدیران شرکت فرابورس نیازهای مشتریان و سهامداران را بیشتر درک می‌کردند، چرا که بسیاری از سهامداران به دلیل کارمند بودن یا عدم توانایی کار با سیستم‌های نرم افزاری، ثبت اتوماتیک درخواست خرید عرضه اولیه برایشان بسیار مفید بود.

می‌شد و بسیاری از سهامداران به جای گریزان شدن از بورس، سهامداری کرده و بعد از بازگشت بازار به حالت عادی مجدداً شروع به خرید سهم می‌کردند. فرسایشی شدن ریزش‌ها در بازار سرمایه باعث می‌شود آن دسته از سهامدارانی نیز که با دید بلندمدت سهمی را خریداری کرده‌اند، دچار وسوسه شده در صف فروش قرار گرفته و سهام خود را به فروش برسانند، چرا که هر روز با صف‌های فروش و منفی‌های پی در پی روبه‌رو می‌شوند و این امر باعث می‌شود منفی بودن بازار بیشتر ادامه پیدا کند.

ذکر این نکته ضروری است که با فرض انجام معاملات در بازاری بدون دامنه نوسان، زمانی که یک سهم در یک روز مثلاً صد درصد کاهش قیمت پیدا می‌کند، همان لحظه نقطه ورود یکسری از خریداران به آن سهم خواهد بود؛ پس این موضوع می‌تواند کارایی بازار سرمایه را افزایش دهد.

آیا دامنه نوسان در عرضه اولیه رانت ایجاد می‌کند؟

بله، سهم‌های عرضه اولیه نیز از این قانون مستثنی نیستند. دامنه نوسان به شکل کنونی برای خریداران سهام‌های عرضه اولیه رانت ایجاد می‌کند. این رانت مشمول سهام‌دارانی خواهد بود که از شانس و امکانات بهتری اعم از اینترنت پرسرعت و خطوط ام‌پی‌ال‌اس برای ثبت سفارش برخوردارند و متأسفانه ما شاهد ظهور و تبلیغ ربات‌های سرخطی زن و... می‌باشیم.

در صورت عدم وجود دامنه نوسان، در روز عرضه با توجه به ارزش‌گذاری سهم،